



ΤΟ ΓΥΡΙΣΜΑ ΑΠ ΤΟ ΜΥΛΟ

(Σκίτσος του κ. Γ. Γρηγόρη)

**ΕΚΛΕΚΤΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ**

**ΤΟΥ ΠΙΕΡ ΜΑΡΤΕΝ**

**ΜΙΑ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ ΣΤΟ ΕΞΠΡΕΣ ΤΗΣ ΒΙΕΝΝΗΣ**

Χρεωκόπηση, ναι, δεν έχω πειρά τίποτα. 'Η ιστορία μου; "Ω, είνε μιά στέλειωτη κι' άνιαρη ιστορία. "Επειτα είμαι θέβαιος ότι δεν θά τήν πιστέψετε. "Αν θρίσκομαι εδώ πέρα, τὸ ἔκανα ακριβῶς γιατί θέλω ν' αποθύγω τις ἐξηγήσεις. Μά ὅτι ἔγινε, ἔγινε. Καί τώρα, ἀπὶ γιὰ ἕνα σπίτι, ἔχω μόνάγα μιά θαλίτσα: μιά θαλίτσα σχεδὸν ἄδεια. "Ενας ἄλλος σὴ θεοί μου θάγε κίδλας τινάζει τὰ μαυλά του στόν ἀέρα. "Εγὼ ὥστόσο προτίμαρα νὰ πάρω αὐτὸ τὸ τραῖνο πού θά μὲ πῆ μακριά, πολὺ μακριά...

"Ἐγὼ κανίσει τριάντα τσιγάρα μέσα σ' ἑπτὰ ὄρες. Βρίσκομαι στὴ Μπρίγκ. Στὴ Ντομοντόσολα, ὁ ὑπάλληλος τὸν "Ἐλβετικὸν τελωνεῖο ὑπομίσπηκε τὴ θαλίτσα μου. Ἐίνε ἄμορφη καί μεγάλη, μὰ πάσα πολὺ ἄσφοδρά. Μοῦ ζήτησε μ' εὐγένεια νὰ τήν ἀνοίξω. "Ἐγὼ κατακοκκίωνα ἀπὸ τὴ ντροπὴ μου. Μέσα στὴ θαλίτσα είνε δυὸ ποικάμισα, μὰ πιτζάμα, τέσσερα ματηλία κι' ἕνα γαλλικὸ βιβλίο. "Ὁ ὑπάλληλος τὴν ξανάκλεισε γελῶντας. Πόσο θάθελα νὰ τοῦ ἀστράψω ἕνα χαστουκί! Μπορεῖ δίμως νὰ ἔχη δίκην... Δεν πάει κανεὶς τόσο μακριά μὲ μιά τέτοια θαλίτσα...

Ἐίνε δύσκολο ν' ἀνθέξη κανεὶς στὸ μπλέ φῶς. Τὸ διαμέριόμα της δευτέρας θέσεως, ὅπου θρίσκομαι, είνε σχεδὸν ἄδειο. "Εἶνα κύριος διπλά μου ἀποκοιμήθηκε σκεπάζοντας τὸ πρόσωπό του μὲ μιά ἐφημερίδα. Κοιμάται ἴσους σὸν μικρὸ παιδί... Τὸν ζηλεύω. Σὲ τέσσερος ὄρες θά βροσκομαι στὴ Λωζάνη. "Επειτα, Μόρχ, Ρόλ, Νυόν, Γενεύη. Δεν με νοιάζει καθόλου γι' αὐτούς τοὺς σταθμούς. Στὸ Μοντρέ ἔρριξα τὸ δρομολόγιο τοῦ σιδηροδρόμου ἀπὸ τὸ παράθυρο. Θά ὑποπόρσα νὰ κατεβῶ στόν ποτὸ σταθμὸ. Ξαναοιγίει κανεὶς τὴ ζῆψή του, ἴπουδήποτε. Στὴ Λωζάνη; Στὴ Βιέννη; Παντοῦ είνε τὸ ἴδιο! Παντοῦ είνε τις ἴδιες πιθανότητες. "Ἐγὼ ὥστόσο δεν ἔχω καμμιά ἐμπιστοσύνη στὴν τύχη. Στὸ πορτοφόλι μου ἔχω δεκαπέντε μέρες ζωῆς. "Ἐγὼ ὑπολογίσει καί τὰ τσιγάρα, καθὼς καί τοὺς καφέδες. Μὰ φτάνει πειά. Δεν θά ξαναμιλήσω γι' αὐτὰ τὰ πράγματα. "Ανάθω ἀκόμη ἕνα τσιγάρο. Τὸ τραῖνο γλιστράει μὲς στὸ σκοτάδι, μὲ μιά ἀσφάλεια πού με τρομάζει. Τὴ πληκτικὴ πού είνε ν' "Ἐλβετικὴς ἐφημερίδες! "Ἐσωτερικὴ πολιτικὴ, "Ἐβραϊκὸ ζήτημα. Χίτλερ, χρηματιστήριον, κούρσες... Κλεινὰ τὰ μάτια. Τὰ χίλια φράγκα πού ἔχω στὸ πορτοφόλι μου είνε λίγα. Δεν σάνουν γιὰ δεκαπέντε μέρες ζωῆς στὴ Βιέννη. Κι' ἐμένα δεν μ' ἀρέσουν τὰ μικρὰ ξενοδοχεῖα καί τὰ θιαστικά φαγητὰ τῶν λαϊκῶν ἐστιατορίων...

Λωζάνη! Τὸ τραῖνο στάθηκε. Σιπῶν... Κοιμήθηκα δίχως νὰ τὸ θέλω, δίχως νὰ τὸ καταλάβω, τέσσερες ὄρες. "Ἡ θαλίτσα ὑποπάρη καί ὄχλησεν ἀπὸ τὸ ἀνοιχτὰ παράθυρο. "Εἶνα σφύριγμα. Ἰὰ, ἀδερμένα καροτσάκια περνοῦν γρήγορα καί χανόταν ἀπὸ βάθος τοῦ σταθμοῦ. "Ενας κρηνηκόλης ἔβριζε, σάν ἡμιονομιάνος, ἔβριζε ἴσους. "Ὁ ταξιδιώτης πού κρηνησεν διπλά μου εἶν' ἄφαντος. Ἀνεβαίνε τώρα μιά δεσποινίς. Τὴν κρηνηκότίζω.

Ἐίνε τυλιγμένη σὲ μιά γκριζα γούνα ὡς τὰ μάτια. Κραταίει μιά μικρὴ θαλίτσα ἀπὸ πράσινο δέρμα κροκοδείλου κι' ἕνα σωρὸ καπελλιέρες. "Ανάθω τὸ φῶς. Τὴ βοηθάω νὰ τοποθετῆ τὴ θαλίτσα στὸ στὸ δίχτυ. Μόλις καταδέχεται νὰ μ' ἐχρησιόστη καί κάθεται ἀπέναντί μου. "Αναθεὶ ἕνα τσιγάρο καί κανίσει ἀδιόσφορη. Βγάδει τὰ γάντια της. Τὰ χέρια της είνε ἄσπρα καί λεπτὰ. Τὸ κόκκινο στόμα της είνε σαρκώδες καί φιληδόν. Τὰ μάτια της είνε σάν θελοῦδινα. "Ἡ χρυσὴς μπουκίλας τῶν μαυλιῶν της ξεφεύγουν κάτω ἀπὸ ἕνα ὤμοσφο μερεὸ ἀπὸ ἀστράκων. Τὸ τραῖνο ξεκινάει καί σὲ λίγο τὰ ἴδια πάλι, ὅπως πρώτῃ. "Ἐγὼ τὸ σκοτάδι καί μέσα τὸ μπλέ φῶς. "Ανιά! Τὸ ἔνα τσιγάρο διαδέχεται τ' ἄλλο κι' ὕστερα ἀκόμη ἕνα τρύπημα στὸ εἰστήριον...

"Ἡ κυρία ἔκλεισε ἕνα ἀστρνομικὸ μυθιστόρημα καί σήκωσε τὸ γιανὰ τὴς γούνας της ὡς τὰ μάτια. Εἶνε ἀκόμη πὸ λεπτὰ ἀπ' ὅσο μου φάνηκε στὴν ἀρχή. Τὸ μπλέ φῶς τοῦ διαμεριόμας κάνει πὸ διαφαντὰ τὰ χέρια της. Μ' ἀρέσει νὰ τὴν κυττάζω: κοιμάται ἴσους, μὲ τὸ στόμα μισάνοιχτο...

Τώρα ξέρω καί τ' ὄνομά της. Τὸ διάβασα στὸ ἐπισκεπτήριο πού είνε ἀπάνω στὴν πρώτη καπελλιέρα της. Τὴ λένε "Αννα Φίσερ. Ὅσων ἄλλω Ἄστροιακή. Εἶνε ἕνα ὄνομα κοινὸ σὲ πολλοῦς "Ἐβραίους τῆς Βιέννης. Κι' ἀποκοιμήμαί με τ' ὄνομά της στὰ χεῖλη. "Ὅταν ἐζήτησα, εἶχαμε φτάσει στὴ Νυόν. Θέλου με ἀκόμη εἰκοσι λεπτὰ τῆς ὄρας γιὰ νὰ φτάσουμε στὴ Γενεύη. Στόν ἔθνο μου εἶδα ἕνα παράξενο νεῖρο: "Ἡ "Αννα Φίσερ γόρεσε μισόγυμνη σὲ μιά παγωμένη λίμνη! Κι' ὥστόσο κάθεται ἀκόμη ἀπέναντί μου μὲ κλειστὰ ὤστια. Μὰ νὰ, τὸ σφύριγμα τοῦ τραῖνου τὴν ἐμπνέει ἀπότομα. "Ὁ σταθμὸς είνε ἔρημος. Βρίσκοι τώρα τὴν εὐκαιρία ν' ἀγοράσω τσιγάρα. "Επειτα πηγαῖνα στὸ ὑπὸν τοῦ σταθμοῦ γιὰ νὰ πῶ κάτι, γιατί διωθῶ. "Ἐκεῖ πέρα δὲμος μὲ περιμένει γιὰ ἔκπληξη: δεν θρίσκομαι πειὰ τὸ πορτοφόλι μου! Ψάγγω σ' ὄλες τις τσέπες μου. Τίποτα! Μ' ἔκλεισαν... Ἐίνε ἡ πρώτη φορὰ πού μου συμβαίνει ἕνα τέτοιο πράγμα. "Ἐκείνος λοιπὸν ὁ ἴσους κύριος πού ἔκανε τάχα ὅτι κοιμῶταν διαρκῶς, ἦταν ἕνας λωποδότης. Μὰ θέβαια! Αὐτὸς ἔκλεισε τὸ πορτοφόλι μου. "Ἐμεῖς οἱ δυὸ εἶμαστε μονάχα μὲς στὸ διαμέρισμα. Καί θυμάστε; "Ἐγὼν ἄφαντος στὴ Λωζάνη. Μὰ τὴν ἀλήθεια, θρίσκομαι σὲ μιά πολὺ γελόια θέσα...

Μόλις ξεκίνησε τὸ τραῖνο, ἡ "Αννα Φίσερ ἔρχισε πάλι νὰ διαβάξη. "Ἐγὼ κάθησα στὴ θέσῃ μου σάν θρεγμένη γάτα. Τὴ θά κάνω τώρα; Δεν ὄσπετε νὰ βρακολοῦθησα τὸ ταξίδι μου. "Ἐπρεπε νὰ κατεβῶ στὴ Γενεύη. Μὰ νά, ἡ "Αννα Φίσερ μού χαουογέλαει καί ξεχνῶ τὴ μέσους τὴ στενοχωρία μου. Τὴ ρωτῶ ἀν μιλάει γαλλικά.

—Ὅθι μιά λέξι!  
Δεν είνε ἀλήθεια. Ἡ ποσὸν ραί της βεγνίει καθαρά ὅτι ἔρε πειὰ τὰ γαλλικά καλύτερα ἀπὸ μενα.  
Μοῦ χαουογέλαει πάλι κ' ἔπειτα μὲ μεγάλη ἀπλότητα μου λέει:  
—Δεν μ' ἀρέσουν ἡ συνομι-

**ΔΕΛΤΙΟΝ**  
**ΜΕΓΑΛΟΥ ΛΑΧΕΙΟΥ**  
**"ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ,"—"ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ,"**  
**ΔΩΡΑ 500 ΧΙΛΙΑΔΩΝ ΔΡΑΧΜΩΝ**  
**ΑΘΗΝΑΙ, 22 Φεβρουαρίου 1934.**  
The present lottery is not valid in United States of America

λιες στο ταξίδι. Με κουράζω.

—Είμαι της γνώμης σας, της άπαντώ. Μα στα Έλβετικά τραίνα δέν έχει κανείς να κινή τίποτα καλύτερο.

—Πηγαίνετε πολύ μακριά;

—Δέν ξέρω... Δέν έχω ακόμη αποφασίσει... Κι' έσει;

—Στη Βιέννη.

—Τότε θα κατεβώ κι' εγώ εκεί πέρα.

—Θα κάνουμε λοιπόν μαζί το ταξίδι.

Η κυρία δέν έχει και τόσο όρεξη να εξακολουθήση τη συνουμία. Συμβουλευτάι ένα μικρό άηγηό. Είναι ακόμη αρκακωμένη από τον ύπνο. Βγαίνει το κάπελλο της και κυττάζεται ο' ένα μικρό άσημένο καθρέφτη που' τον πήρε από τη τσάντα της.

—Φρουλάιν Άννα: Τώρα μάλιστα, έτσι είσατε πιο σαγηνευτική, της λέω. Δέν μπορείτε να φαντασθήτε πόσο ώμορφα σας πηγαίνει η ρός πουδέρια μ' αυτό το μπλέ φώς.

—Ποιός σας είπε τ' όνομα μου;

—Η καπελλιέρα.

—Α! Δέν μ' άρεσουν διόλου οι άδιάκριτοι...

Παίρνω τ' άχρια της και τ' ά φιλό με τρυφερότητα.

—Μά τι κάνετε, τρελλοθήκατε;

—Άκόμη μιά άδιακρισία: την τελευταία. Κατεβαίνω στον πρώτο σταθμό.

—Δέν ήθελα να σας προσβάλω. Άν μου υποσχέθητε ότι θά καθήσετε φρόνιμα, θά σας έπιτρέπω να μευ κάνετε κόρτε.

—Αυστυχώς δέν έχω καιρό. Φρουλάιν Άννα Φίσερ, δέν ξέρετε πόσο θιάζομαι.

—Τι περιεργός που είσατε!... Τώρα που γινήκαμε φίλοι μ' άφήνετε μόνη σ' ένα άδειο διαμέρισμα μ' ένα βιβλίο που τ' ξέρω όπ' έρωθ και με τ' ά χειρότερα άγγλικά ταίρια που εκάπνισα ποτέ μου. Πέστε μου τι έχετε; Έλάτε, καθήστε έδω κοντά μου. Μήπως μπορώ να σας βοηθήσω σέ τίποτα;

Γελώ από την καρδιά μου. Μα δέν ξέρω γιατί. Έθελω καλύτερα να κλάψω, ναί, να κλάψω...

—Λοιπόν θά μείνετε;

—Ναι.

Ο έλεγκτής διέκοψε το δωδέκατο γλυκότατο φιλί μας σ' Αυστριακά σύνορα.

Φτάσαμε στη Βιέννη στις δέκα και τέταρτο. Δέν είπα ακόμη στην Άννα Φίσερ την τραγική θέσι μου. Όλη η περιουσία μου είναι δεκαεπτά κορώνες.

—Λοιπόν, είσατε σύμφωνοι: τ' ά μεσάνυχτα στο «Μάξεστικ».

Φιληθήκαμε θιαστικά κι' έπειτα η Άννα χάθηκε μέσα στο πλήθος με τις τρεις καπελλιέρες της και τις δύο θαλίτσες της από ψεύτικο βέρμα κροκοδείλου. Όσο για μένα, έλέπω κιόλας να γίνεται λόγος για μένα στο αστυνομικό δελτίο: «Ένας άγνωστος κύριος ηγυτόκτομος χθές κλπ.» Μά όχι. Άς κάνω κάτι καλύτερο. Άς πιά ένα καφέ με γάλα. Δύομιση κορώνες. Άλλες τόσες για ένα πακέτο ταίρια. Ο ήλιος έχει πλημυρίσει τους ώμορφους δρόμους. Η Βιέννη είναι υπέροχη. Τί θελκτικές που είναι η τελευταία δώδε της ζωής μου! Όποιος τ' ό ειπε αυτό είναι ένας ήλιθιος! Έγώ πλήττω τρομερά. Μου φαίνεται ότι το κάθε τι, ο άέρας, ο ήλιος, άξίζουν περισσότερό από δεκαεπτά κορώνες.

Δέν θαυμάστε... Η Άννα Φίσερ δέν θάρρη. Η Άννα Φίσερ μ' ά κορόβειψε. Έπρεπε, διάβολε, να κατεβώ στη Γενεύα. Αυτό το ταξίδι ήταν γελοίο από την άρχη ως τ' τέλος... Κι' ώστόσο ός χθές ακόμη πίστευα ότι μπορούσα να ξαναφτιάξω τη ζωή μου. Χίλια φράγκα είναι λίγα, μ' ά είναι κάτι. Δέν θά θρυσκόμουν έδω πέρα σ' αυτό το καρνεβό και συλλογίζομαι την άυτοκτονία. Θά τηλεφωνούσα έδω κι' εκεί, θά πηγαίνα στις έφημερίδες της Βιέννης, θάρχιζα να γράφω άρθρα και θά τ' ά κάταφανα μιά χαρά. Δέν είναι η πρώτη φορά που ξαναφτιάχνω τη ζωή μου.

Όστερα από ένα περίπατο που κράτησε δέκα δλόκληρες ώρες, θρικόμα τώρα μπροστά στο «Μάξεστικ». Η θαλίτσα έχει μουδιάσει τ' ό χέρι μου. Όλες η γυναίκες που μπαίνουν στο «Μάξεστικ» μοιάζουν της Άννας. Φορούν την ίδια γούνα, τ' ά ίδια κομμύματα. Είναι η κυρίες των μεγάλων ξενοδοχείων.

Η είσοδος του «Μάξεστικ» είναι μεγαλύτερη. Η θαλίτσα μου κάνει έντιπωση. Έχει άπάνω τις μάρκες των πιο μεγάλων ξενοδοχείων της Εύρώπης.

Ο κύριος είναι μόνος;

ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΕΝΑ ΕΙΔΥΛΛΙΟ ΣΤΟ ΤΗΛΕΓΡΑΦΕΙΟ

Μήπως μπορείτε να μου πείτε, γιατί σέ μερικά Ταχυδρομικά Γραμεία όλες η δεσποινίδες, που έργάζονται εκεί, είναι νόστιμες και σ' άλλα κάλι όλες άσημες; Η Λιούιζις των Τ.Τ.Γ., άν ήξερε βέβαια τη δουλειά της, έπρεπε να διαχωρίσει σ' όλα τ' ά Γραμεία, ανακατανομή, τις άσημες και τις άσημες, ώστε η γενική εντύπωση του κοινού για κάθε Γραμείο να είναι μάλλον ευχάριστη. Θ' άργήσουμε όμως πολύ, όσον να φτάσουμε σ' αυτό το σημείο της τελειότητας. Ναι, θ' άργήσαμε, αλλοίμονο!...

Λοιπόν, που λέτε, στο Ταχυδρομείο που σίγου συνέθεσε τ' ά γράμματά μου, όλες η δεσποινίδες είναι χαριτωμένες. Είναι, από πάντων, μιά μελαχροινούλα, στη θυσία των Τηλεγραμμείων, που ήθελε να την πηξέ στο ποτήρι!...

Προσπαθούσα, λοιπόν, όσοι θη ζωντανά βέβαια και σεις και κάθε ασαντανής νέος, που σέβεται τον έαυτό του, να πιάσω γνωριμία μαζί της. Μα δέν βαρύνει!... Ήταν σωστό άγριμ!...

Μιά μέρα, έπιτέλους, άπετάσισα να κάνω γενική έφοδο κι' όποι μ' άβγαί η άση. Της ζήτησα λοιπόν ένα χαρτί για τηλεγράμμο, και σέ λίγα λεπτά της έδωσα τ' ό...τηλεγράμμά μου :

«Δεσποινίδα Μελαχροινούλα, Θυρίς 11. Θά είχατε την άπειρη καλωσύνη να φάμε άπόψε μαζί; Κλαύδιος Μπασελέ».

Έξελιχ τ' άδύνατο, χωρίς να δείξη την παραμικρή ταραχή η συγγίση, πήρε με τ' άπερησιασά της θυρος τ' ό μπλέ μολύβι κι' έγραψε στη στήλη των «Παρατηρήσεων»:

«Πολύ βιαστικός μου φαίνεσθε. Τι ν' άνω; Ζήτησα άλλο χαρτί...» έγραψε στη μάχη τ' ά βαρύ περιβολικό. Της έγραψα :

«Θά πάω ύστερα στο θέατρο. Παίζουν άπόψε: Τόν Δισάβτη, τ' ά Καπρίτσιο, την Πρώτη Νύχτα του Γάμου, τ' ά Γαμήλιο Έμβάθηριο... Διαλέξτε».

Η δεσποινίδουλα αυτή τη φορά φάνηκε κάπως συγγινμένη. Συλλογίστηκε λιγάκι κι' έγραψε κάλι στις «Παρατηρήσεις»:

«Δισάβτης, Καπρίτσιο, Φιλί, άποκλείονται, πριν από Γαμήλιο Έμβάθηριο και Πρώτη Νύχτα Γάμου».

Μου τ' έδωσε ύστερα να τ' ά διαβάσω, ζωιογελώντας άγγελικά.

Τ' ά διαβάσα... Και τ' ό έβαλα στα πόδια... Κι' άκόμη φεύγω!...



ΞΕΝΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

- Η άγία της ψυχής είναι η ζωή της σάρκα, ενώ ο άφθνος σαρκα είναι άκόμη και τ' ό ζώζαλο. Εβραϊκή
- Η φτώχεια είναι η βασιή της μεγαλοψίας. Γισπανική
- Όλα βγαίνουν από πρώτο άπισμίο. Γαλλική
- Χάδια γυνάικας, χάδια γάτας. Γαλλική
- Τ' ό σινύ διαζώνει τον τελευταίο. Γαλλική

—Όχι. Περιμένο τ' ά μεσάνυχτα μιά κυρία. Τ' ά δωμάτιο είναι ώμορφο, χαριτωμένο σαν μιά έρωτική φωλίτσα. Άνοιγω τη θαλίτσα, φορώ την μοναδική πυτζάμα και πέφτω στο κρεβάτι. Την ίδια στιγμή συλλογίζομαι τ' ό λογαριασμό τ' ά ενοδοχείου. Γεμίζω τότε τ' ό ποτάλι μου και τ' ό κρύβω στο κομοδίνο.

Η Άννα Φίσερ ήταν άκριβής στο ραντεβού. Ήρθε στις δέκα άκριβώς. Την κυττάει σαν τ' ά θέλω για πρώτη φορά. —Ήθελαν να με πάνε στην Όπερα, μου λέει. Έγώ όμως προτίμησα τόν χορό της Ισπανικής Προσβείας.

Και γελεί. Γελώ κι' εγώ. Αυτό είναι η πρώτη κι' η τελευταία ευτυχισμένη νύχτα της ζωής μου.

Όταν ζήτησα την άλλη μέρα στις έντεκα, άντι να θρω την Άννα δίπλα μου, θρήκα τ' ό πορτοφόλι μου πάνω στο μαζιλάρι... Μάλιστα, η φρουλάιν Φίσερ, ήταν μιά διεθνής λωποδύτρια! Και να λοιπόν γιατί είμαι ακόμη ζωντανός. Τ' ά χίλια φράγκα μ' έγγλύτωσαν από τήναυτοκτονία.

PIER MARTEN

